Advies van de Stedelijke Adviescommissie naar aanleiding van de aanvraag voor nadeelcompensatie van 17 augustus 2015, ingediend door de art. 5.1 lid 2 sub e WOO RA ([redacted]), als gemachtigde van art. 5.1 lid 2 sub e WOO handelend onder de naam art. 5.1 lid 2 sub e WOO in verband met de werkzaamheden in het kader van het project Renovatie art. 5.1 lid 2 sub e WOO en herprofilering art. 5.1 lid 2 sub e WOO

---

1. Inleiding/procesverloop

Met een aanvraag voor nadeelcompensatie van 17 augustus 2015, ontvangen op 19 augustus 2017, heeft art. 5.1 lid 2 sub e WOO RA (art. 5.1 lid 2 sub e WOO) namens art. 5.1 lid 2 sub e WOO [redacted], handelend onder de naam art. 5.1 lid 2 sub e WOO, (hierna: aanvrager) een aanvraag ingediend voor nadeelcompensatie in verband met de renovatie van de art. 5.1 lid 2 sub e WOO en de herinrichting van de art. 5.1 lid 2 sub e WOO

Met de aanvraag om nadeelcompensatie heeft aanvrager tevens een aanvraag voor een voorschot ingediend. De commissie heeft naar aanleiding van dit verzoek op 13 oktober 2015 het gemeentelijk onderdeel Verkeer & Openbare Ruimte geadviseerd om namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam (hierna: het bestuursorgaan) **een voorschot aan aanvrager uit te keren. Dit advies is overgenomen door het bestuursorgaan** middels een besluit tot toekenning van een voorschot. Er is een bedrag van € art. 5.1 lid 2 sub [redacted],- aan voorschot aan aanvrager uitgekeerd.

Op 10 mei 2017 heeft de commissie een conceptadvies naar de gemachtigde van aanvrager gestuurd. Hierbij is conform artikel 14, tweede lid, van de AVN de gelegenheid geboden om binnen een termijn van vier weken een zienswijze op het conceptadvies kenbaar te maken. Gemachtigde van aanvrager heeft op 6 juni 2017 verzocht om uitstel van de termijn voor het indienen van een zienswijze, waarop is medegedeeld dat de termijn is verlengd tot en met 4 juli 2017. Op 28 juni 2017 is door de commissie een schriftelijke zienswijze ontvangen. De zienswijze namens aanvrager en de beoordeling daarvan door de commissie komt in het achtste onderdeel van dit advies aan de orde.

2. Toepasselijke regelgeving

De Algemene Verordening Nadeelcompensatie (hierna: AVN) is op 1 april 2012 in werking getreden. Op deze aanvraag is de AVN van toepassing. De commissie is belast met de advisering over aanvragen om nadeelcompensatie, voor zover het bestuursorgaan advies van de commissie gewenst acht. De commissie heeft tot taak een onderzoek in te stellen naar de vraag of de schade van aanvrager op grond van artikel 2 van de AVN voor vergoeding in aanmerking komt en indien dit het geval is, wat de hoogte van de nadeelcompensatie is.

3. Standpunt aanvrager

Aanvrager stelt - kort gezegd - dat haar art. 5.1 lid [redacted] gelegen aan de art. 5.1 lid 2 sub e WOO te Amsterdam omzetverlies heeft geleden als gevolg van de werkzaamheden aan de art. 5.1 lid 2 sub e WOO en aan de art. 5.1 lid 2 sub e WOO

Door de werkzaamheden is het art. 5.1 lid [redacted] van aanvrager minder gemakkelijk toegankelijk geweest voor klanten. Aanvrager stelt daarvan schade te hebben ondervonden in de periode van

augustus 2014 tot en met december 2015. Aanvrager schat de schade op een bedrag van circa € art. 5.1 lid 2 sub ,-.

4. Standpunt van het college van burgemeester en wethouders

Het gemeentelijk onderdeel Verkeer & Openbare Ruimte laat zich namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam graag adviseren door de commissie.

5. Feitencomplex

Aanvrager exploiteert sinds 28 september 1995 een art. 5.1 lid aan de art. 5.1 lid 2 sub e WOO te Amsterdam. Tussen september 2014 en oktober 2015 hebben in de directe omgeving van het art. 5.1 lid van aanvrager werkzaamheden plaatsgevonden aan de art. 5.1 lid 2 sub e WOO en de art. 5.1 lid 2 sub e WOO

De werkzaamheden bestonden uit een drietal onderdelen: het vernieuwen en verbreden van de art. 5.1 lid 2 sub e WOO (Brug art. 5.1 lid 2, de herinrichting van de art. 5.1 lid 2 sub e WOO zowel ondergronds als bovengronds, en het vervangen en ophogen van het tramspoor.

Voor de werkzaamheden aan de brug, is de brug eerst functievrij gemaakt. Dit houdt in dat het kruispunt aan art. 5.1 lid 2 sub e WOO veilig moest worden ingericht en dat de kabels en leidingen die door de brug lopen, via twee hulpbruggen moesten worden omgelegd. Voor deze werkzaamheden is de brug sinds vrijdag 29 augustus 2014 afgesloten geweest voor auto- en fietsverkeer.

Na dit zogenaamde functievrij maken, is de oude brug gedemonteerd waarbij het natuursteen en het smeedwerk zorgvuldig zijn verwijderd om in de nieuwe brug te hergebruiken. De brug wordt dusdanig vernieuwd dat de tram gedurende het werk zo lang mogelijk kon blijven rijden. In de zomer van 2015 is het tramdek in een periode van 16 dagen vervangen. Daarna zijn de brugdekken aan weerszijden gerealiseerd. De brug is ruim 3 meter breder geworden omwille van de verkeersveiligheid. Ten slotte is de brug opnieuw van metselwerk voorzien en zijn de oude leuningen en het oude natuursteen teruggeplaatst.

De werkzaamheden aan de art. 5.1 lid 2 sub e WOO zijn uitgevoerd van januari 2015 tot en met mei 2015. De art. 5.1 lid 2 sub e WOO is daarbij voorzien van vrij liggende fietspaden. Ook hebben de kabel- en leidingbeheerders de kans gekregen om hun ondergrondse infrastructuur te vernieuwen. Het werk is zo uitgevoerd dat het altijd mogelijk was om aan één zijde te blijven rijden, parkeren, laden en lossen. Er is voor gekozen om tijdens de werkzaamheden de auto's vanaf art. 5.1 richting de brug te laten rijden. Deze keuze is gemaakt omdat het zo makkelijker was om de weg te vinden vanaf de art. 5.1 lid 2 sub e WOO dan via de art. 5.1 lid 2 sub e WOO.

Het tramspoor is vervangen en op hoogte gebracht. Dit is zoveel mogelijk gebeurd tijdens de periode dat de brug ook voor de tram gesloten was. In de twee maanden na de vervanging van het tramdek werd verder gewerkt aan het spoor, waarbij de tram in exploitatie is. De werkzaamheden zijn afgerond in oktober 2015.

6. Beoordeling

Ingevolge artikel 2, eerste lid, van de AVN kent het bestuursorgaan op aanvraag aan degene die schade heeft geleden ten gevolge van de rechtmatige uitoefening van zijn publiekrechtelijke bevoegdheid of taak een vergoeding toe, voor zover de benadeelde daardoor in het bijzonder en in abnormale mate wordt getroffen.

Ingevolge het tweede lid komt niet voor vergoeding in aanmerking schade die behoort tot het normaal maatschappelijk risico of het normaal ondernemersrisico. Schade als gevolg van werkzaamheden aan een weg behoort in beginsel tot het normaal maatschappelijk risico. Slechts onder bijzondere omstandigheden kan dit anders zijn.

Ingevolge het derde lid wordt schade in verband met het normale ondernemersrisico als bedoeld in artikel 4 van de AVN in elk geval niet vergoed wanneer deze het gevolg is van een omzetdaling die niet uitkomt boven de drempelwaarde van 8% op jaarbasis van de gemiddelde jaaromzet. Ingevolge het zesde lid kan het bestuursorgaan daarnaast per schadeveroorzakend besluit of handeling van de vastgestelde schade die boven de drempelwaarde uitstijgt een percentage hanteren dat voor rekening van de benadeelde blijft, omdat ook dat deel van de schade behoort tot het normale ondernemersrisico of de schade in meer of mindere mate voorzienbaar was.

Bij het bepalen van de vergoedbaarheid van de schade wordt derhalve een ondergrens van 8% gehanteerd. Slechts de gederfde omzet die deze grens overstijgt, komt voor vergoeding in aanmerking. In een uitspraak van 5 december 2012 in zaak nr. 201n2232/1/T1JA2 heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak overwogen dat het in beginsel met het oog op uniformiteit en de voorspelbaarheid van een eventuele vergoeding van schade aanvaardbaar is dat een bestuursorgaan ten aanzien van het normaal maatschappelijk risico of normaal ondernemersrisico onder meer werkt met een vaste drempel. Dat komt de rechtszekerheid ten goede, nu de vraag of er sprake is van onevenredigheid daarmee eenvoudig kan worden beantwoord.

De commissie stelt vast dat de infrastructurele werkzaamheden kunnen worden aangemerkt als een normale maatschappelijke ontwikkeling. De werkzaamheden zijn gericht op verbetering van de bereikbaarheid, verhoging van de veiligheid of andere algemene belangen. De werkzaamheden behoren tot de normale onderhouds- en beheerplicht van de gemeente als wegbeheerder en komen, zeker in een stedelijke omgeving, met enige regelmaat voor. Ook de vervanging van de brug behoort tot de normale werkzaamheden die ter plekke ook in de lijn der verwachtingen lag. Dat de uitvoering van verschillende werkzaamheden samenviel, is niet uitzonderlijk. Door de werkzaamheden te combineren, heeft de gemeente er juist voor gezorgd dat de overlast die aanvrager ervan ondervond minder was dan wanneer de werkzaamheden in verschillende perioden zouden zijn uitgevoerd. Daarbij komt dat de projecten niet onverwacht zijn uitgevoerd. Daarnaast is het [art. 5.1 lid] van aanvrager voor voetgangers bereikbaar gebleven tijdens de werkzaamheden. De infrastructurele werkzaamheden kunnen als een normale maatschappelijke ontwikkeling worden beschouwd waarmee de benadeelde rekening had kunnen houden in die zin dat de ontwikkeling in de lijn der verwachtingen lag, ook al bestond geen concreet zicht op de omvang waarin, de plaats waar en het moment waarop de ontwikkeling zich zou voordoen.

Nu de schadeoorzaak als normale maatschappelijke ontwikkeling is te beschouwen is er geen grond voor het oordeel dat van toepassing van de 8%-drempel moet worden afgezien. Verwezen wordt onder meer naar de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van 5 juni 2013 in zaak nr. 201204563/1/T1/A2 en de eerder genoemde uitspraak van 5 december 2012. Het gaat om onderhoudswerkzaamheden waarmee een ondernemer van tijd tot tijd wordt geconfronteerd en die van te voren voldoende zijn aangekondigd. Uit de uitspraak van de Afdeling van 15 juni 2016 in zaak nr. 201502925/1/A2 (ECLI:NL:RVS:2016:1650) volgt dat voor een drempel van 8% bij schade als gevolg van reguliere infrastructurele werkzaamheden geen verhoogde motiveringsplicht geldt. Uit de uitspraak van de Afdeling van 15 juni 2016 in zaak nr. 201504006/1/A2 (ECLI:NL:RVS:2016:1652) volgt dat werkzaamheden ten behoeve van de vervanging van de riolering en infrastructuur in beginsel als een normale maatschappelijke ontwikkeling worden beschouwd.

In dit kader heeft de commissie het dossier met inbegrip van de financiële stukken van aanvrager - de omzetgegevens over de periode 2011 tot en met 2015 - bestudeerd en een berekening opgesteld, die deel uitmaakt van dit advies (**bijlage 1**). Daarover wordt het volgende opgemerkt.

6.1 De schadeperiode

Uit het door aanvrager gedane verzoek om schadevergoeding blijkt dat aanvrager stelt schade te hebben geleden als gevolg van de geplande (weg)werkzaamheden aan de [art. 5.1 lid 2 sub e WOO] en de [art. 5.1 lid 2 sub e WOO] van augustus 2014 tot en met december 2015.

Uit de ter beschikking staande stukken volgt dat de werkzaamheden hebben plaatsgevonden van begin september 2014 tot en met half oktober 2015. Aanvrager heeft zelf aangegeven schade te hebben geleden van de werkzaamheden van augustus 2014 tot en met december 2015. De commissie constateert dat in de maand augustus 2014 nog geen omzetdaling is te zien bij aanvrager. In november 2015 is gebleken dat de omzet weer is gestegen. De werkzaamheden waren toen afgrond. Omdat de werkzaamheden pas begin september 2014 zijn aangevangen en in oktober 2015 zijn geëindigd, acht de commissie het niet aannemelijk dat aanvrager zowel over de maand augustus 2014 als over de maanden november en december 2015 last heeft gehad van de werkzaamheden.

De commissie is op grond hiervan van oordeel dat de periode gedurende welke aanvrager **(mogelijk) schade leed als gevolg van de werkzaamheden (de schadeperiode), aanvangt met de** maand september 2014 en eindigt met de maand oktober 2015.

6.2 Referentieomzet, normomzet en de gedurende de schadeperiode gemiste omzet

Ingevolge artikel 4 lid 1 aanhef en onder a van de AVN wordt, indien de schade bestaat uit winst of inkomstenderving, de omvang daarvan in beginsel bepaald door de gemiddelde omzet gedurende een periode van zo mogelijk drie jaar (de referentieomzet) te vergelijken met de omzet in het jaar waarin de schade is geleden. Daarbij wordt een inflatiecorrectie toegepast en waar mogelijk een branchecorrectie of een trendcorrectie.

Aanvrager heeft aangegeven dat over de periode september 2013 tot en met december 2013 geen omzetspecificatie per maand beschikbaar is en tevens niet kan worden gereconstrueerd

als gevolg van onvoldoende tijdige invoer van de administratie over deze periode en dat middels een reconstructie achteraf de jaartotalen zijn vastgesteld.

De commissie heeft kennisgenomen van deze tekortkoming en die heeft tot gevolg dat de commissie de referentieomzet voor de periode september tot en met december 2014 louter heeft benaderd op basis de gemiddelde maandomzetten over de jaren 2011 en 2012. De referentieomzet voor de maanden in 2015 is benaderd op louter de behaalde omzet in dezelfde maanden in 2014 waarbij de omzetten in de maanden september en oktober 2014 zijn gecorrigeerd in verband met een samenloop met de schadeperiode. De aldus gevonden referentieomzetten zijn volgens de commissie representatief genoeg zijn voor de berekening van de normomzet. Verwezen wordt hierbij naar de berekening die als *bijlage 1* bij dit advies is bijgevoegd.

Ten aanzien van de branchecorrectie overweegt de commissie dat de activiteiten van aanvrager deel uitmaken van de zogeheten branche [art. 5.1 lid 2 sub e WOO] Deze branche kent een grote variëteit van aanbieders. Op grond van wat de commissie bekend is, behoort aanvrager vermoedelijk tot wat binnen deze branche [art. 5.1 lid 2 sub e WOO] wordt genoemd. De brancheorganisaties houden van deze categorie geen afzonderlijke gegevens bij, respectievelijk die worden niet bekend gemaakt. Teneinde de normale ontwikkelingen in de branche te duiden, gaat de commissie uit van de waardeontwikkeling op basis van het totaal aantal [art. 5.1 lid 2 su] Op basis hiervan kan bij de bepaling van de normomzet over 2014 rekening worden gehouden met branchecorrectie van € [art. 5.1 lid 2 sub e W] -2,1%) en over 2015 € [art. 5.1 lid 2 s] (+2,9%). Verwezen wordt hierbij naar de branchegegevens van de Rabobank die hierbij als **bijlage 2** bij dit conceptadvies is bijgevoegd.

Zoals hiervoor overwogen duurt de schadeperiode van oktober 2014 tot half oktober 2015. Voor de maanden oktober 2014 tot en met december 2014 heeft de commissie de referentieomzet berekend aan de hand van de omzet van aanvrager in diezelfde maanden in 2011 en 2012 en bedraagt € [art. 5.1 lid 2 sub f W] Om tot de normomzet 2014 te komen, wordt bij de referentieomzet 2014 vanwege de toepasselijke brancheontwikkeling een bedrag van € [art. 5.1 lid 2 su] opgeteld. Voor de periode van september 2014 tot en met december 2014 bedraagt de normomzet daardoor € [art. 5.1 lid 2 sub].

Voor de maanden januari 2015 tot en met oktober 2015 bepaalt de commissie de **referentieomzet door uit te gaan van de in die maanden in 2014 behaalde omzet. Daarbij wordt** de behaalde omzet in de maanden september en oktober 2014, vanwege de samenloop met de schadeperiode, gecorrigeerd met een percentage van circa 25% dat is ontleend aan het verschil tussen de hiervoor berekende normomzet 2014 en de behaalde omzet in die schadeperiode. De referentieomzet 2015 bedraagt € [art. 5.1 lid 2 sub f WO] Om tot de normomzet 2015 te komen wordt bij de referentieomzet 2015 vanwege de toepasselijke brancheontwikkeling een bedrag van € [art. 5.1 lid 2 s] opgeteld. Voor de periode van januari 2015 tot en met oktober 2015 bedraagt de normomzet daardoor € [art. 5.1 lid 2 sub f WO] De totale normomzet over de gehele schadeperiode komt daarmee op € [art. 5.1 lid 2 sub f W]

6.3 Drempelwaarde en berekening van de gemiste brutowinst

Schade, of het deel van de schade, dat veroorzaakt wordt door een omzetdaling geringer dan 8% van de op jaarbasis gemiddelde omzet komt, gelet op artikel 2, derde lid, van de AVN, niet

voor vergoeding in aanmerking. De commissie is in onderhavige kwestie evenwel van mening dat in afwijking van het gestelde in voornoemde bepaling, geen toepassing van de drempel van 8% op jaarbasis van de gemiddelde jaaromzet toegepast behoeft te worden, maar dat de 8% drempel slechts eenmalig over de gehele schadeperiode toegepast dient te worden. Dit resulteert in een lager drempelbedrag, hetgeen in het voordeel is van aanvrager. De commissie geeft hiermee tot uitdrukking dat zij zich bewust is van de moeilijke financiële situatie van aanvrager. Hieruit volgt dat van de gedurende de schadeperiode gemiste € [redacted] aan omzet een bedrag van € [redacted] (8% van de gemiddelde jaaromzet over 2011 tot en met 2013) niet voor vergoeding in aanmerking komt.

Van de jaren 2011, 2012 en 2013 die vooraf gingen aan het eerste jaar waarin schade wordt geleden beschikt de commissie over voldoende gegevens om de zogeheten brutowinstmarge te bepalen. Aan de hand van de brutowinstpercentages over deze jaren heeft de commissie kunnen bepalen dat het gemiddelde brutowinstpercentage 66,5 % bedraagt (het gemiddelde over 2011, 2012 en 2013).

De gemiste omzet die de drempel overstijgt bedraagt € [redacted] De gemiste brutowinst daarvan bedraagt € [redacted] (namelijk: 66,5 % van deze gemiste omzet).

6.4 Kostenbesparing.

In de benadering van de schade wordt bewust rekening gehouden met de omstandigheid dat verzoeker om de door de commissie berekende normomzet te behalen ook hogere kosten had moeten maken dan in de schadeperiode het geval is geweest. Een aldus gevonden besparing wordt (deels) in de berekening van het toe te kennen bedrag meegenomen.
De commissie heeft de door aanvrager in de schadeperiode gemaakte (reguliere) bedrijfskosten betrokken bij de berekening. Uit de verkregen jaarrekeningen blijkt reeds dat het niveau van de personeelskosten in de schadejaren nominaal lager ligt dan in de daaraan voorgaande jaren. Omdat de administratie in 2012 is veranderd, zijn evenwel alleen de kosten in 2013 goed vergelijkbaar met de kosten in de schadeperiode. De commissie heeft derhalve ter bepaling van de normkosten alleen het hele jaar 2013 aangehouden.

Vastgesteld is dat in 2013 de personeelskosten 31,6% van de behaalde omzet hebben bedragen. Op basis van dit normpercentage kan vervolgens ook voor heel 2014 de besparing in de kosten worden berekend. Omdat de werkzaamheden alleen in de laatste vier maanden van 2014 hebben plaatsgevonden, heeft de commissie hiervan afgerond 25% toegerekend. Voor 2015 is de toegerekende kostenbesparing benaderd op afgerond 75% van de berekende besparing. Daarmee komt het totaalbedrag aan in de schadeperiode bespaarde kosten op een bedrag van € [redacted] In het kader van de onderhavige benadering van de gemiste inkomsten houdt de commissie rekening met deze kostenbesparing.

6.5 Bepaling van het percentage van de schade dat voor rekening van aanvrager blijft

Op grond van artikel 2 lid 6 van de AVN kan het bestuursorgaan in verband met het normaal ondernemersrisico dan wel het maatschappelijk risico per schadeveroorzakend besluit of handeling van de vastgestelde schade die boven de drempelwaarden uitstijgt een percentage hanteren dat voor rekening van de benadeelde blijft.

In dit geval ziet de commissie aanleiding een percentage van 20% te hanteren. Voor de bereikbaarheid van het bedrijf voor klanten is aanvrager afhankelijk van de infrastructuur. Hieraan is inherent dat, naast het profiteren van een goed onderhouden infrastructuur, soms nadeel wordt ondervonden door de uitvoering van werkzaamheden aan straten. Nu de werkzaamheden niet onverwachts zijn uitgevoerd en ook overigens in de lijn der verwachtingen lagen, is een korting van 20% redelijk. Daarbij wordt in aanmerking genomen dat een drempel van 8% relatief laag is in vergelijking tot andere in de rechtspraktijk gehanteerde drempels van 15% en er in dit geval geen bijzondere omstandigheden zijn gesteld. De commissie komt dan ook tot het oordeel dat met toepassing van artikel 2 lid 6 van de AVN, 20% van het boven de drempelwaarde van 8% uitstijgende deel van de vastgestelde schade (een bedrag van € art. 5.1 lid 2 [redacted]), voor rekening van aanvrager blijft.

7. Voorschot

Eerder heeft de adviescommissie geadviseerd om aanvrager een voorschot te betalen ter hoogte van € art. 5.1 lid 2 sub [redacted],-. Op grond van artikel 4:95, vierde lid van de Algemene wet bestuursrecht wordt het voorschot verrekend met de te betalen geldsom.

8. Zienswijze aanvrager en reactie van de commissie

Op 28 juni 2017 heeft de commissie een zienswijze ontvangen van de gemachtigde van aanvrager. In de zienswijze wordt aangegeven dat aanvrager zich kan vinden in de berekening die de commissie in het conceptadvies hanteert ter bepaling van het schadebedrag. Namens aanvrager wordt echter opgemerkt dat aanvrager zich niet kan vinden in de toepassing van een percentage van 20% boven de drempelwaarde van 8% uitstijgende deel van de vastgestelde schade (een bedrag van € art. 5.1 lid 2 sub [redacted] dat voor rekening van aanvrager blijft. Volgens aanvrager kan niet worden ingezien waarom in casu zowel een drempel van 8% alsmede een kortingspercentage van 20% toegepast wordt, hetgeen volgens aanvrager uitwerkt als een dubbele aftrek. Aanvrager stelt in tegenstelling tot het oordeel van de commissie dat in onderhavige kwestie sprake zou zijn van bijzondere omstandigheden die het achterwege laten van de 20% korting rechtvaardigt. Verwezen wordt naar het feit dat aanvrager in maart 2012 de onderneming heeft overgenomen van haar art. 5.1 lid 2 sub e WOO waarbij de doorstart in meerdere opzichten als zeer lastig is ervaren. Hierbij wordt aangehaald dat dit komt door een art. 5.1 lid 2 sub f WOO [redacted] als gevolg waarvan art. 5.1 lid 2 sub f WOO [redacted] Op grond hiervan wordt verzocht om een kortingspercentage van 20% achterwege te laten om aanvrager in staat te stellen financieel weer in het juiste spoor te geraken.

De commissie merkt ten aanzien van deze zienswijze het volgende op. De namens aanvrager geschetste omstandigheden, hoe spijtig ook, zijn geen omstandigheden die betrekking hebben op de vraag of al dan niet op juiste wijze invulling is gegeven aan het normaal ondernemersrisico. Het gaat daarbij om te bepalen welk deel van de schade voor rekening behoort te blijven van aanvrager, omdat een deel van de schade moet worden geduld. De aangevoerde omstandigheden zien echter op de persoonlijke financiële situatie van aanvrager, terwijl het bij de invulling van de abnormale last gaat om de vraag of sprake is van normale maatschappelijke ontwikkelingen en maatregelen en de voorzienbaarheid daarvan.

Hierbij merkt de commissie op dat op grond van artikel 2, derde lid, van de AVN in beginsel een drempel van 8% op jaarbasis van de gemiddelde jaaromzet toegepast dient te worden. In de

jurisprudentie is bepaald dat toepassing van deze methodiek gerechtvaardigd is (ABRvS 15 juni 2016, 201502925/1/A2). Hiervan is de commissie in onderhavige kwestie evenwel afgeweken door de drempel van 8% toe te passen over de gehele schadeperiode en niet per schadejaar. In dit geval is de toepassing van 8%-drempel en een korting voordeliger voor de aanvrager dan toepassing van de drempel van 8% over twee achtereenvolgende jaren.

Met verwijzing naar het vorenstaande ziet de commissie in de zienswijze geen aanleiding om het toegepaste kortingspercentage te laten vervallen of te wijzigen.

9. Advies

Gelet op het voorgaande adviseert de commissie het gemeentelijk onderdeel Verkeer & Openbare Ruimte om namens het college van Burgemeester en Wethouders:

- Op grond van artikel 2, eerste lid, van de AVN een schadevergoeding toe te kennen ten bedrage van € 34.177, te vermeerderen met de wettelijke rente vanaf 17 augustus 2015 (de dag van de aanvraag) tot aan het moment van betaling;
- Aanvrager het reeds door hem betaalde recht als bedoeld in artikel 9, vierde lid, van de AVN ad € 300 te vergoeden;
- De te betalen geldsom te verrekenen met het reeds betaalde voorschot.

Den Haag, juli 2017

art. 5.1 lid 2 sub e WOO

Namens de Stedelijke Adviescommissie

art. 5.1 lid 2 sub e WOO

Samenvatting [redacted]

Schadeperiode september 2014 t/m oktober 2015				
1a	Normomzet		€ [redacted]	
1b	Gerealiseerde omzet		€ [redacted]	
1c	Omzetdaling (1a -\- 1b)		€ [redacted]	
2	Drempelwaarde ex artikel 2 lid 3 (8% van gemiddelde jaaromzet 2011 t/m 2013)		€ [redacted]	
3	Gemiste omzet na drempel (1c -/- 2)		€ [redacted]	
4	Gemiste brutowinst (66,5% van 3)		€ [redacted]	
5	(Toerekening) bespaarde kosten		€ [redacted]	
6	Aftrek ex artikel 2 lid 6 (20% van (4 -/- 5))		€ [redacted]	
7	Toe te kennen nadeelcompensatie (4 -/- (5 + 6))		€ 34.177	

1a Normomzet

Normomzet 2014						€ art. 5.1 lid 2 sub
Normomzet 2015						€ art. 5.1 lid 2 sub f Wi
Normomzet schadeperiode						€ art. 5.1 lid 2 sub f Wi

1b Gerealiseerde omzet

Gerealiseerd 2014						€ art. 5.1 lid 2 sub
Gerealiseerd 2015						€ art. 5.1 lid 2 sub f Wi
Gerealiseerde omzet schadeperiode						€ art. 5.1 lid 2 sub f Wi

Normomzet 2014

		2011	2012	2013		2014
september		€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 sub			€ art. 5.1 lid 2 sub
oktober		€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 sub			€ art. 5.1 lid 2 sub
november		€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 sub			€ art. 5.1 lid 2 sub
december		€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 sub			€ art. 5.1 lid 2 sub
		€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 sub	€ -		€ art. 5.1 lid 2 sub
CPI *(prijspeil 2013)*		€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 sub	€ -		
Referentieomzet					€ art. 5.1 lid 2 sub	
Brancheontwikkeling					€ art. 5.1 lid 2 s	
Normomzet						€ art. 5.1 lid 2 sub

Normomzet 2015

		2012	2013	2014		2015
januari		€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 sub			€ art. 5.1 lid 2 sub
februari		€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 sub			€ art. 5.1 lid 2 sub
maart		€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 sub TW		€ art. 5.1 lid 2 sub
april		€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 sub		€ art. 5.1 lid 2 sub
mei		€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 sub		€ art. 5.1 lid 2 s
juni		€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 sub		€ art. 5.1 lid 2 s
juli		€ art. 5.1 lid 2 sub		€ art. 5.1 lid 2 sub		€ art. 5.1 lid 2 s
augustus		€ art. 5.1 lid 2 sub		€ art. 5.1 lid 2 sub		€ art. 5.1 lid 2 s
september		€ art. 5.1 lid 2 sub		€ art. 5.1 lid 2 sub		€ art. 5.1 lid 2 s
oktober		€ art. 5.1 lid 2 sub		€ art. 5.1 lid 2 sub		€ art. 5.1 lid 2 s
		€ art. 5.1 lid 2 sub t	€ art. 5.1 lid 2 sub t	€ art. 5.1 lid 2 sub t		€ art. 5.1 lid 2 sub TW
CPI *(prijspeil 2014)*				€ art. 5.1 lid 2 sub TW		
Referentieomzet					€ art. 5.1 lid 2 sub TW	
Brancheontwikkeling					€ art. 5.1 lid 2 s	
Normomzet						€ art. 5.1 lid 2 sub TW

**Correctie behaalde omzet met circa 25% art. 5.1 lid 2 sub / art. 5.1 lid 2 sub vanwege samenloop schadeperiode*

2 Drempelwaarde

		2011	**2012**	**2013**		Gemiddeld
Jaaromzet		€ [redacted]	€ [redacted]	€ [redacted]		€ [redacted]
Drempelwaarde					8%	€ [redacted]

4. Brutowinst %

		2011	**2012**	**2013**		Gemiddeld
Brutowinst % (volgens jaarrekening)		65,7%	65,3%	68,6%		66,5%

5 Kostenbesparing

Besparing 2014 (toerekening 25%)					€ art. 5.1 lid 2 sub f W
Besparing 2015 (toerekening 75%)					€ art. 5.1 lid 2 sub f W
Totaal besparingen schadeperiode					€ art. 5.1 lid 2 sub f W
Toerekenfactor drempel		€ art. 5.1 lid 2 sub f W	:	€ art. 5.1 lid 2 sub f W	= 0,85
Toerekenbare besparingen					€ art. 5.1 lid 2 sub f W

Personeelskosten in relatie tot omzet

	2012	2013	2014	2015
Personeelskosten	0,0%	31,6%	32,0%	12,2%

Normkosten 2014 (personeel)

	2014
Genormaliseerde omzet 2014*	€ [redacted]
Normkosten 31,6%	€ [redacted]
Werkelijke kosten	€ [redacted]
Besparing t.o.v. norm	€ [redacted]

Normkosten 2015 (personeel)

	2015
Genormaliseerde omzet 2015	€ [redacted]
Normkosten 31,6%	€ [redacted]
Werkelijke kosten	€ [redacted]
Besparing t.o.v. norm	€ [redacted]

Genormaliseerde omzet 2014

	2014
januari t/m maart	€ art. 5.1 lid 2 sub
april	€ art. 5.1 lid 2 sub
mei	€ art. 5.1 lid 2 sub
juni	€ art. 5.1 lid 2 sub
juli	€ art. 5.1 lid 2 sub
augustus	€ art. 5.1 lid 2 sub
normomzet september t/m december 2014	€ art. 5.1 lid 2 sub
Genormaliseerde omzet 2014	€ art. 5.1 lid 2 sub f

Genormaliseerde omzet 2015

	2015
Normomzet januari t/m oktober 2015	€ art. 5.1 lid 2 sub f
november	€ art. 5.1 lid 2 sub
december	€ art. 5.1 lid 2 sub
Genormaliseerde omzet 2015	€ art. 5.1 lid 2 sub f

Basisgegevens (jaarrekening)

		2011	2012	2013	2014	2015
jaarrapport		€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 sub f W	€ art. 5.1 lid 2 sub f W	€ art. 5.1 lid 2 sub f W	€ art. 5.1 lid 2 sub f W
januari		€ art. 5.1 lid 2 s	€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 sub	onbekend	€ art. 5.1 lid 2 sub
februari		€ art. 5.1 lid 2 s	€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 sub	onbekend	€ art. 5.1 lid 2 sub
maart		€ art. 5.1 lid 2 s	€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 sub	onbekend	€ art. 5.1 lid 2 sub
april		€ art. 5.1 lid 2 s	€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 sub
mei		€ art. 5.1 lid 2 s	€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 s
juni		€ art. 5.1 lid 2 s	€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 s
juli		€ art. 5.1 lid 2 s	€ art. 5.1 lid 2 sub	onbekend	€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 s
augustus		€ art. 5.1 lid 2 s	€ art. 5.1 lid 2 sub	onbekend	€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 s
september		€ art. 5.1 lid 2 s	€ art. 5.1 lid 2 sub	onbekend	€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 s
oktober		€ art. 5.1 lid 2 s	€ art. 5.1 lid 2 sub	onbekend	€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 s
november		€ art. 5.1 lid 2 s	€ art. 5.1 lid 2 sub	onbekend	€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 sub
december		€ art. 5.1 lid 2 s	€ art. 5.1 lid 2 sub	onbekend	€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 s
		€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 su
Kostprijs omzet		€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 sub
Brutomarge		65,7%	65,3%	68,6%	67,4%	70,4%
Bedrijfskosten		€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 sub f W	€ art. 5.1 lid 2 sub f W	€ art. 5.1 lid 2 sub f W	€ art. 5.1 lid 2 sub
Loon/salaris		€ -	€ -	€ art. 5.1 lid 2 s	€ art. 5.1 lid 2 s	€ art. 5.1 lid 2 s
Afschrijvingen		€ -	€ -	€ art. 5.1 lid	€ art. 5.1 lid 2	€ art. 5.1 lid 2
Huisvesting		€ -	€ -	€ art. 5.1 lid 2 s	€ art. 5.1 lid 2 s	€ art. 5.1 lid 2 s
Overig		€ -	€ -	€ art. 5.1 lid 2 s	€ art. 5.1 lid 2 s	€ art. 5.1 lid 2 s
Resultaat		€ art. 5.1 lid 2 s	€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 sub	€ art. 5.1 lid 2 s	€ art. 5.1 lid 2 sub

Basisgegevens (overig)

		2011	2012	2013	2014	2015
CPI (2006 = 100) *CBS*		106,72	109,22	111,9	114,7	116,6
Brancheontwikkeling		1,9	-1,7	-5,8	2,1	2,9
Rabo Cijfers & Trends: art. 5.1 lid 2 sub f WOO						

Rabobank

Rabobank Cijfers & Trends

Branche-informatie

art. 5.1 lid 2 sub e WOO

Visie

Perspectief

VOLUME SENTIMENT PROGNOSE

Durf je te onderscheiden

De Rabobank verwacht dat de sector in 2016 stabiliseert met een beperkte volumegroei in het vooruitzicht. Duidelijk zichtbaar is de ongekende dynamiek in de markt; de consument durft weer geld uit te geven nu de economie aantrekt en gaat meer en meer buitenshuis consumeren. Desondanks hebben traditionele concepten, zoals het art. 5.1 lid het moeilijk, met name omdat het prijsniveau in de art. 5.1 lid 2 sub e WOO een kritisch punt heeft bereikt. De consument kiest steeds vaker voor verrassende concepten waar beleving en uniciteit centraal staan, onder andere de vele art. 5.1 lid 2 sub e profiteren hiervan. Veel art. 5.1 lid 2 bieden simpelweg een te weinig onderscheidend product en moeten het nog hebben van het traditionele art. 5.1 lid 2 die tegen een te hoge prijs moet worden verkocht. Het is essentieel voor art. 5.1 lid 2 sub e WOO om uit te blinken en te specialiseren, denk dan aan speciale art. 5.1 lid 2 sub e W of artart. 5.1 lid 2 sub e WO Ook de combinatie met food doet het goed; veel art. 5.1 lid 2 ontwikkelen zich tot art. 5.1 lid 2 sub e Hierin schuilt voor de branche ook het gevaar; steeds meer consumenten spreken daar af waar ook gegeten kan worden. De foodservicemarkt wordt zo een serieuze concurrent. Het aantal art. 5.1 lid 2 neemt inmiddels structureel af, maar het aanbod var art. 5.1 lid 2 sub e WOO blijft fors. Per saldo blijft de branche door de toenemende concurrentie een vechtersmarkt en voor veel ondernemers is het lastig een goed rendement te realiseren. Het algemeen sentiment voor komend jaar is daarom negatief.

Ligging en concept doorslaggevend

De prognose voor de komende jaren is ook negatief. Aanbod en vraag sluiten niet altijd op elkaar aan. Consumenten zullen steeds vaker naar art. 5.1 lid 2 su gaan met een bijzondere beleving of emotionele lading. Ligging en vooral concept worden daardoor belangrijker. Dus komt het steeds vaker aan op de creatieve kwaliteiten van de ondernemer. Er ontstaan steeds grotere verschillen in performance, waarbij het gewone art. 5.1 lid langzaam uit het straatbeeld verdwijnt.

Trends

- Verregaande brancheverva ging en samensmelting van art. 5.1 lid 2 sub e WOO
- Ontwikkeling van concepten gericht op specifieke bevolkingsgroepen of leeftijdsklassen;
- Consumenten kiezen vaker voor meerdere art. 5.1 lid 2 sub e WOO en dan veelal onderweg. Daardoor opkomst van art. 5.1 lid 2 sub e WOO locaties met veel traffic, zoals stations, winkelcentra en luchthavens;
- Van 'massa-aanbod' naar 'maatwerk': de consument wil meer en meer een uniek en persoonlijk product. Meer gebruik van streekproducten en lokale kenmerken - 'one size fits all' kan niet meer;
- Toenemende impact van internet. F art. 5.1 lid 2 sub e WO en social media geven klanten inzicht in prijs, kwaliteit, sfeer en beleving;
- De consument wil gezonder leven en is bewuster van de 'CO2-footprint' die hij achterlaat;
- Hybride consumentengedrag. De consument laat zich verleiden door ófwel zoveel mogelijk tegen een scherpe prijs ófwel door een uniek product (belevingsconcept) met een meerprijs.

Kansen en bedreigingen

- Beleving wordt steeds belangrijker; toename van unieke concepten zoals [redacted] in monumentale panden, [redacted] het [redacted]
- Toename van het aantal eenpersoonshuishoudens en van [redacted]
- Vergrijzing en daarmee opkomst van kapitaalkrachtige senioren;
- Gemeentes stimuleren [redacted] te maken, onder meer door ruimere openingstijden en het flexibiliseren van de regelgeving in de [redacted]
- Toenemende concurrentie tussen [redacted] de inkoopprijs drukken;
- Met name bij [redacted]: kosten voor personeel, beveiliging en entertainment/DJ's zijn fors gestegen; margebehoud moeizaam te realiseren;
- 'Traditionele' [redacted] kennen een structureel dalende vraag, verwachting is dat dit de komende jaren doorzet;
- Het aanta [redacted] is de afgelopen jaren drastisch gedaald. Enkel in de grote steden lijkt nog voldoende bestaansrecht voor het fenomeen [redacted] zijn hooguit de clubs die zelf hun eigen [redacted] weten te organiseren en zo niet afhankelijk zijn van reguliere openingsavonden met losse kaartverkoop;
- Groeiende concurrentie doo [redacted] s alleen maar toe zal nemen;
- Overall: structurele mismatch tussen aanbod (te veel traditionele [redacted] en vraag.

Omschrijving

[redacted]

Bedrijf en markt

Markt

Vraag

Gemiddelde bestedingen per bezoek per gast (in euro's), periode 2010-2015	
[redacted]	12,50
Traditioneel [redacted]	10,50
[redacted]	5,00
[redacted]	9,50
[redacted]	5,00
[redacted]	12,50
Bron: Kenniscentrum [redacted] bewerking Rabobank	

Aanbod

- Het aantal [redacted] blijft dalen. Waren er in 2010 nog 8.400 [redacted] momenteel zijn dit er nog slechts 6.800 – meer data o.a. per gemeente - zie deze link;
- Reden voor de terugloop van het aantal [redacted] is dat [redacted] steeds minder worden gezien [redacted] (onder meer social media heeft dit voor een groot deel overgenomen). [redacted] zijn ook belangrijke oorzaken;
- Overall daalt het aanbod, maar niet zo snel als de vraag is ingestort in de afgelopen jaren. Ook vanuit andere branches neemt de concurrentie voo [redacted] n toe. Er is daarom nog altijd een sterk verzadigde markt met een structureel dalende vraag.

Aantal ondernemingen	2012	2013	2014	2015	2016
[redacted]	7.304	7.323	6.860	6.670	6.770
[redacted]	363	383	338	311	323
[redacted]	3.153	3.103	3.198	3.264	3.389
[redacted]	469	475	492	504	520

art. 5.1 lid 2 sub	470	530	541	578	652
Bron: Datlinq					

Omzet

- De omzet van art. 5.1 lid 2 kwam in het tweede kwartaal van 2016 4,1% hoger uit dan een jaar eerder. Dit is 0,9 procentpunt minder dan een kwartaal eerder. art. 5.1 lid 2 sub e WOO waren 1,6% duurder dan in dezelfde periode van 2015. Ondanks deze prijsstijging gingen er meer art. 5.1 lid 2 sub e WOO in het tweede kwartaal dan een jaar eerder: het volume van de verkopen steeg met 2,5%. Daarmee steeg het volume voor het vijfde achtereenvolgende kwartaal (bron: CBS);
- art. 5.1 lid 2 hebben in heel 2015 2,9% meer omgezet dan in 2014. De prijzen stegen met 2,2%, het volume met 0,7%. Het gaat al jaren slecht met de art. 5.1 lid 2 Op jaarbasis hadden art. 5.1 lid 2 voor 2015 voor het laatst een volumegroei in 2006. De omzet steeg op jaarbasis ook nog in 2007, 2011 en 2014 (bron: CBS);
- De totale omzet van art. 5.1 lid 2 bedraagt zo'n 1 miljard euro (bron: BHC, bewerking Rabobank).

Omzetmutaties (in % t.o.v. voorafgaand jaar)					
	2011	2012	2013	2014	2015
Waardemutatie	1,9	-1,7	-5,8	2,1	2,9
Volumemutatie	-1,1	-4,0	-9,1	-0,7	0,7
Prijsmutatie	3,0	2,4	3,6	2,9	2,2
Bron: CBS					

Omzetsamenstelling

art. 5.1 lid 2 sub e WOO

art. 5.1 lid 2 sub e WOO Per bedrijfstype ziet de omzetsamenstelling er gemiddeld als volgt uit:

- art. 5.1 lid 2 dranken 90%, overige inkomsten 10%;
- art. 5.1 lid 2 sub e dranken 55%, maaltijden 40% en overige inkomsten 5%;
- art. 5.1 lid 2 sub e WOO: dranken 75%, maaltijden en overige inkomsten 25%;
- art. 5.1 lid 2 sub e WOO: dranken 50%, maaltijden 35% en overige inkomsten 15%.

Rabobank Cijfers & Trends

Al meer dan vijfendertig jaar biedt de Rabobank met Cijfers & Trends betrouwbare branche-informatie. Via www.rabobank.nl/cijfersentrends is deze informatie gratis te raadplegen. U vindt er onze thema-updates, branche-informatie en sectorprognoses. Ook kunt u de prestaties van uw bedrijf vergelijken met die van andere bedrijven in uw branche.